

Lisätiedot:

asumisneuvoja / kotouttamiskoordinaattori Nina Reis, puh. 040 702 6519
va. hyvinvointikoordinaattori Laura Salomaa, puh. 040 194 8508
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Laki kotoutumisen edistämiseksi (30.12.2010/1386, 32 §) edellyttää, että kunnat laativat kotouttamisohjelman, joka hyväksytään kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Kunnan ja ELY-keskuksen välinen sopimus maksettavista korvauksista kansainvälistä suojelua saavien osalta edellyttää kotouttamisohjelman voimassaoloa.

Kauniaisten kaupungin edellisen valtuustokauden kotouttamisohjelma vuosille 2018–2022 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 13.5.2019 § 31. Nyt käsiteltävänä oleva kotoutumisen edistämisen ohjelma on päivitetty versio edellisestä kotouttamisen edistämisen ohjelmasta. Edellisellä kerralla asian valmistelusta vastasi sosiaali- ja terveystoimi; tällä kertaa valmistelu on tehty kaupungin yleishallinnon palveluksessa olevan kotouttamiskoordinaattorin ja sivistystoimen palveluksessa olevan hyvinvointikoordinaattorin yhteistyönä. Kotouttamisen kuulussa yleishallinnolle, ohjelman laatimisen vastuu ja ohjelmasta lausuntojen pyytäminen kuuluu kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallitukselle.

Laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010) määrittelee kunnan velvollisuudet kotouttamisessa. Lain mukaan maahanmuuttajaväestön tarpeet ja kotoutumisen edistäminen on otettava huomioon kunnan ja muiden paikallisten viranomaisten yleisessä suunnittelussa, toiminnassa ja seurannassa.

Kaupunginvaltuuston vuosille 2023–2030 hyväksymän strategian mukaan Kauniainen on asukaslähtöinen, avoin, yhteisöllinen ja yhdenvertainen, vastuullinen ja kestävä kaupunki, joka tähtää asukkaiden hyvinvointiin, tyytyväisyyteen ja aktiivisuuteen.

Nyt päivitettäväksi esitettävä versio edellisestä ohjelmasta toimii hyvinvointialueuudistuksen siirtymävaiheessa kotouttamisen edistämisen ohjelmaksi, jota voidaan myöhemmin täydentää hyvinvointialueen kanssa sovitulla tavalla. Voimassa oleva laki kotoutumisen edistämisestä korvautuu uudella saman nimisellä lailla (681/2023) 1.1.2025 alkaen. Tämän vuoksi nyt hyväksyttäväksi esitettävä ohjelma kattaa ainoastaan vuodet 2023–2025.

Kaupunginhallitus päätti 13.3.2023 § 55 pyytää ohjelmasta lausunnot hyvinvointivaliokunnalta ja opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnilta.

Valiokunnilta saatujen lausuntojen mukaan ohjelman tavoitteet ovat valiokuntien näkemysten mukaisia, mutta vaativat päivityksiä. Ohjelmaan kirjatut tavoitteet, toimenpiteet sekä niiden seuranta ja arviointi tukevat toimijoita työssään kotoutumisen edistämiseksi. Myös eri toimijoiden välistä yhteistyötä Kauniaisissa ja seudullisesti pidetään kotoutumisessa onnistumisen ehtona.

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta toteaa, että avoin perhetoiminta, varhaiskasvatus ja koulut antavat tärkeän kontaktin yhteiskuntaan

ja osaltaan rikkaan kasvualustan. Tämän vuoksi päivityksiä vaaditaan erityisesti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen osalta. Huomiota tulee kiinnittää erityisesti osaamiserojen kaventamiseen maahanmuuttotaustaisten ja kantaväestön välillä sekä osallisuuden tukeminen mm. Granimallin maksuttomien harrastekerhojen avulla. Ruotsinkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta painottaa lisäksi mahdollisuutta kotouttamiseen myös ruotsin kielellä.

Hyvinvointivaliokunta nosti esille erityisesti ruotsinkielisen kotouttamispolun sekä uuden hallituksen esityksen ruotsinkielisen kotouttamispolun vahvistamisesta kunnissa. Lisäksi painotettiin uuden kotoutumislain voimaantuloa 1.1.2025, johon on syytä valmistautua.

Valiokuntien lausunnot sekä evästyksset ovat **oheismateriaalina**.

Liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalveluissa kotoutumista toteutetaan osana jokapäiväistä palvelutuotantoa. Nuorisotyössä korostetaan monimuotoisuuden hyväksymistä, suvaitsevaisuutta ja ymmärrystä kanssaihmiä kohtaan. Kulttuuripalveluissa, kirjastotoimessa sekä kansalaisopistossa kotoutuminen ja kotouttaminen ovat osa jokapäiväistä työtä ja palvelut ovat lähtökohtaisesti avoimia kaikille.

Kotoutumisen edistämisen ohjelmaa 2023–2025 (**liite**) on päivitetty valiokuntien evästyksen pohjalta mm. päivittämällä taulukkoja viimeisimpien saatavilla olevien lukujen mukaisesti sekä tarkastelemalla uutta hallitusohjelmaa sekä tulevaa kotoutumislakia. Lisäksi ruotsinkielisen kotoutumispolun vahvistamisesta sekä kolmannen sektorin tuesta on tehty.

Ohjelma koostuu selkeistä tavoitteista, toimenpiteistä ja seurannasta vuosille 2023–2025. Niiden keskiössä ovat psyykkisen ja fyysisen hyvinvoinnin tukeminen, osallisuuden, oppimisen ja omatoimisuuden vahvistaminen sekä työllisyyden, mielekkään vapaa-ajantoiminnan ja kulttuurien kohtaamisen korostaminen. Tavoitteilla pyritään kaksisuuntaisen kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden edistämiseen.

Kauniaisten kotoutumisen edistämisen tavoitteena on tukea maahanmuuttajien osallisuutta suomalaisessa yhteiskunnassa ja pitää yllä hyviä väestösuhteita. Kauniainen on kansainvälinen kaupunki, joka toteuttaa tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kaikkien väestöryhmien kohdalla. Kotouttaminen järjestetään monialaisena yhteistyönä eri viranomaisten, järjestöjen ja muiden toimijoiden kesken.

Kokouksessaan 29.1.2024 § 16 kaupunginhallitus lisäsi kotoutumisen edistämisen ohjelman luonnokseen tavoitteet lasten kielellisten valmiuksien vahvistamisesta sekä maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten oppimistulosten eron kaventamisesta suhteessa kantaväestöön. Lisäksi huomiota kiinnitettiin muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvien huoltajien osallistumiseen varhaiskasvatuksen ja koulujen vanhempainiltoihin ja muihin tapahtumiin.

Kotouttamisohjelman laatiminen viime vuoden puolella viivästy muun muassa hyvinvointialueuudistuksen aiheuttaman työkuorman ja henkilövaihdosten vuoksi. Uuden kotoutumislain (681/2023) mukaisen kotouttamisohjelman valmistelu aloitetaan vielä tämän vuoden aikana. Työtä on tehtävä yhteistyössä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja Espoon kaupungin kanssa.

Valtuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan kaupungin kotoutumisen edistämisen ohjelman 2023–2025.

.....

Keskustelun aikana valtuutettu Suvi Kiesiläinen teki seuraavansisältöisen vastaesityksen:

”Hyväksytään kotoutumisen edistämisen ohjelma 2023–2025. Samalla käynnistetään ohjelman päivitys niin, että sen sisältö on vuosien 2024 ja 2025 osalta tarkentunut ja päivittynyt, toimenpideluettelo konkretisoidaan ja se koostetaan yhdeksi taulukoksi. Päivitetty ohjelma tuodaan hyväksyttäväksi valtuustoon viimeistään 17.6.2024. Valtuustolle esitetään vuoden 2024 toimenpiteiden seurannasta yhteenveto vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä.”

Kokousjärjestelmään kirjattua valtuutettu Kiesiläisen vastaesitystä kannattivat valtuutetut Minna Aitola, Lauri Ant-Wuorinen, Nina Colliander-Nyman, Ritva Häyrinen-Immonen, Johan Johansson, Heikki Kurkela, Satu Mollgren, Risto Palojoki, Juha Pesonen, Mikko J. Salminen, Camilla Sederholm, Sofia Stolt, Binga Tupamäki, Virva Wahlstedt, Fredrik Waselius, Lulu Waselius, Susanna Westermarck.

Muita vastaesityksiä valtuutetut eivät kokouksen aikana kokousjärjestelmään kirjanneet.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko valtuutettu Kiesiläisen muutosehdotus hyväksyä yksimielisesti. Valtuusto hyväksyi vastaesityksen yksimielisesti.

Päätös:

Valtuusto päätti hyväksyä liitteenä olevan kaupungin kotoutumisen edistämisen ohjelma 2023–2025.

Lisäksi valtuusto päätti, että samalla käynnistetään ohjelman päivitys niin, että sen sisältö on vuosien 2024 ja 2025 osalta tarkentunut ja päivittynyt, toimenpideluettelo konkretisoidaan ja se koostetaan yhdeksi taulukoksi. Päivitetty ohjelma tuodaan hyväksyttäväksi valtuustoon viimeistään 17.6.2024. Valtuustolle esitetään vuoden 2024 toimenpiteiden seurannasta yhteenveto vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä.

Liitteet:

Kotoutumisen edistämisen ohjelma 2023–2025

Oheismateriaali:

Valiokuntien lausunnot sekä evästyksset